

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe an . . . . . 180 Lei
Pe jumătate . . . . . 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Bla j, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un gnr mărunt, odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Noua cărmuire

În ziua de 18 Aprilie, la ora 9 seara, noul guvern al țării a făcut jurământul de credință în fața Majestății Sale Regelui. Cu acest prilej Majestatea Sa a îndreptat noul guvern următoarea cuvântare:

„După o criză, care a durat mai mult ca de obicei, sunt mulțumit că s'a putut forma guvernul acesta cu Domniile Voastre. Unii chiar dacă sunteți în vre-un partid politic, v'ați des-cătușat, prin întrarea în acest guvern, de anume considerațiuni, în care, des-legați de orice interes în afară de cel al binelui țării, sunt sigur că veți lucra așa încât să corespundeți așteptărilor tuturor.

În aceste timpuri grele este nevoie de muncă și administrație cinstită. Nu este nevoie de formule prea complicate și prea ingenioase pentru a răspunde nevoilor de azi. Se cer formule simple și drepte, care prin muncă și cinste să fie aplicate fără șovăire. Sunt sigur că le veți găsi și veți păși pe calea pe care întreaga țară și cu Mine așteptăm dela D-voastră”.

La cuvintele de mai sus, Domnul Profesor Nicolae Iorga, noul ministru președinte al țării, a răspuns precum urmează:

În numele meu și al colegilor mei Vă mulțumesc Majestate, pentru bunele cuvinte de întâmpinare.

Vom face tot ce putem ca să răspundem încrederii Majestății Voastre, fără a fi stăpâniți de alte sentimente decât acela de devotament față de Suveran și de nesfârșită iubire față de țară.

Chemați la o situație de răspundere, pe care nici unul din noi n'a cerut-o, asigurăm pe Majestatea Voastră că vom căuta să nu scriem în istoria țării un capitol nevrednic de cele mai bune, care l-au precedat.

La vârsta mea omul nu mai e dominat de nici o ambiție deșeartă, ci numai de dorința de a face bine și de a isprăvi frumos.

Câte puteri am le voi întrebunța fără cruțare și, când ele nu vor ajunge, cel mai tineri dintre membrii consiliului țării vor fi de sigur în ajutor.

Astfel sper că Majestății Voastre nu-l va părea rău de momentul când a crezut în noi.

Vremuri grele

Glasul unui român din America despre stările de acolo

„Nu sunt vremurile sub om,
Ci bietul om sub vremuri”.
Miron Costin.

Întâmplarea a făcut să mă întâlnesc, acum câteva zile, cu un fruntaș comerciant, care are un frate în America, dus și așezat acolo de mulți ani, înainte de războiu. Vorbim împreună despre năzurile noastre de pe acasă, ne vâcărăm mereu, ba de una, ba de alta, cum i-e treaba românului când se strâng doi-trei împreună și n'au altceva mai bun de făcut.

La „taifasurile” noastre se mai aciuiesc și alții, și se încinge un sfat în toată rânduiala. Întorcem țara și pe față și pe dos, de par'că chiar noi am fi... deputați. Înșirăm toate păcatele lumii, dela Adam și Eva, și le aruncăm toate 'n capetele conducătorilor!

Ci că țară mai păcătoasă, mai bicisnică, mai ticăloasă ca a noastră nici că mai este alta pe toată fața pământului! Și câte nu sloboade gura omului, mai ales între un pahar-două de vin?

Ne hulim în toată forma, cum ne vine vorba la gură. Blestemăm frunțașii, înjurăm țara și ne facem de ocară neamul înaintea străinilor cari se bucură de amărăciunile noastre... Când iată deodată frunțașul negustor ne tăie scurt vorba.

— Lăsați-o mai domol, domnilor, nu vă înfierbântați așa de tare în ocări, că mai sunt și alții ca noi! N'om fi chiar noi cei mai răi de pe toată fața pământului și nici aia n'o puteți zice, că la noi e mai rău ca în toată lumea!

Iată, chiar în America cea vestită, că nu stau lucrurile mai bine ca pe la noi! Și pe acolo îi mare sărăcia, că nici nu mai știe statul ce să mai facă, ce să mai dregă, ca să scoată țara din impas.

Uitați, am aci o scrisoare dela fratele meu. Să vedeți ce-mi scrie el despre stările de pe-acolo și apoi să vorbiți!

Și scoase din buzunar o scrisoare frumos împăturită și păstrată, cu slove cetete, scrise de o mână isteată. Incepu să ne citească tare și răspicat scrisoarea următoare:

„Dragă frate, Mă întrebi de una-alta de pe aici? Nu știu ce să fac și cum să-ți scriu ca să-ți desvălesc cât mai bine oglinda stărilor de prin țara Americanului.

De când m'am rentors din țară, toate, dar toate câte am încercat s'au brodit pe de-a'ndoasele! Mi-a mers mai mult decât rău, nu numai că am pierdut banii în proprietăți, dar am pierdut și banii cari îi aveam în bancă din pricina vremilor năprasnice ce-au dat peste noi. Azi mă lupt cu spatele la părete, o luptă desnădăjduită ca să mai scap ce se mai poate.

„Stochurile” mi-au dat cea dintâi lovitură. De-aproape doi ani de când m'am reintors din România n'am luptat ca pe frontul de război. Că ce se petrece azi în Statele Unite ale Americii? Ce nu s'a mai petrecut niciodată în istoria acestei țări. Belșug de produse, potop de mărfuri de tot felul, toate bunătățile de pe fața pământului și totuș lumea piere de foame și de sărăcie.

Țăranii americani aruncă bucatele la porci și la vite, căci n'au nici un preț. Porumbul (eucurusul) nici nu-l mai strânge nime de pe câmp, iar în orașe lumea moare de foame.

În California, un stat de pe marginea Oceanului Pacific, unde e tot vară — acest stat se și numește grădina fermecată a Statelor Unite — fructele, sarsaturile sunt aruncate cu miile de vagoane în mare, cu știrea și consămțământul guvernului, numai ca să nu le coboare mai tare prețul...

In statele de nord (de miază-noapte) familiile, nu numai ale muncitorilor, dar chiar clasa de mijloc a negustorilor, a meseriaşilor de tot felul, apoi advocaţii, medicii, inginerii şi alte soiuri de oficianţi rabdă foame din greu din lipsa lucrului şi a banilor. Numai în Statele Unite sunt 12.000.000 (douăsprezece milioane) de lucrători fără lucru (şomeri).

Incă multe ar mai trebui să-ţi scriu ca să-ţi sugrăvesc îndeajuns starea nenorocită în care ne găsim în țara dolarului atât de râvnit de cei neştiutori de prin alte țări.

Acum mulțamește-te cu câte ți-am scris, iubite frate, și fii încredințat, că în România, așa cum sunt chiar stările de acum, tot e mai bine ca în America de azi. O fi greu și ne-voi multe și pe la voi, dar uită-te bine în oglinda ce ți-am sugrăvit și judecă și tu câtă dreptate a avut poetul Crețeanu când a spus în „Cântecul străinătății”:

„Fie pânea cât de rea,
Tot mai bună 'n țara mea!”

Impăcați-vă cu năcasurile de pe-acasă, căci va trece și valul ăsta de greutăți și vor veni și vremuri mai bune“.

Scrisoare sfârșise... Ne-am potolit ca prin farmec în avântul nostru de ocări și am înțeles mai adânc oa ori când altă dată înțelepciunea cuprinsă în vorbele bătrânului cronicar Miron Costin, care spunea înainte cu 300 de ani, că „Nu sunt vremile sub om, ci bietul om sub vremuri“.

Iși vor fi inchipuind oamenii de azi, că sunt atât de iscusiți și de învățați, că dacă vreau opresc chiar vremile în cursul lor? O fi, a bună seamă, iscusită tare știința modernă a oamenilor de azi, de-ți stă mintea 'n loc de câte vezi și auzi că fac și desfac învățații, dar una ca o sută: Sărăcia și năcasurile încă nu și-au găsit leacul în cărțile și icoanele învățaților! Numai hărnicia omului cuminte, muncitor și de ispravă face treabă bună și alungă sărăcia de acolo unde se sălășluise. Vremile sunt grele pretutindeni, nu numai la noi în țară... Să ne punem cu toții umăr la umăr, în muncă de frăție și de ispravă, și încetul cu încetul stările de azi se vor întoarce iar în bine. Dacă ne vom lăsa de vâlcărelile de azi, mai bine va fi și pentru noi și pentru țară.

Intipăriți-vă adânc în suflete ver-surile înțeleptului poet Crețeanu și nu le uitați nici odată!

„Fie pânea cât de rea
Tot mai bună 'n țara mea!”

Vorbe de mare și sfânt adevăr pentru toți Români!

Ioan Pop-Zăncan.

Despre raiu

»Intristarea voastră se va întoarce intru bucurie«.
(Ioan 16, 20).

Să spunem astăzi ceva despre raiu. Inșă, ce vom putea zice noi despre raiu, când nici chiar sfinții cei mai luminați n'au putut face să înțelegem bunătățile ce le păstrează Dumnezeu celor ce-i slujesc cu credință? David n'a știut zice altceva despre raiu, decât că e bun peste măsură, vrednic de dorit: *Cât sunt de iubite corturile tale, Doamne al puterilor* (ps. 83, 1). Dar cel puțin tu, sfințe Paule spune-ne ceva din ce-ai văzut, când ai avut fericirea să fii răpit la ceriu și să vezi raiul, spune-ne ceva numai, din ce-ai văzut. Nu pot, zice apostolul, e cu neputință să spun ce am văzut. »Desfătările raiului sunt cuvinte ascunse, cari nu este slobod omului a le grăi« (Cor. II. 12, 14). Așa sunt de sublime acelea, cât nu se pot spune, ci numai gusta se pot. Numai atâta vă pot spune, zice apostolul: *Ochiul n'a văzut și urechea n'a auzit și la inima omului nu s'a suit, ce-ai vădit Dumnezeu celor, ce-l iubesc pe dânsul* (I. Cor. 2, 9).

Acum nu putem cuprinde cu mintea noastră bunurile acelea creștine, fiindcă n'avem nici o idee despre ele, ci numai despre bunurile lumii acesteia. Dacă ar putea vorbi caii și dacă ar ști, că stăpânul lor din prilejul cununiei sale a pregătit un ospăț mare, de bună seamă ar crede, că prânzul acela n'ar putea consta din altceva, decât din lân, ovăs, orz bun, deoarece caii despre alt nutremânt n'au nici o idee. Tot astfel cugetăm și noi despre bunurile raiului. E frumos ceriul instalat în o noapte de vară; e o adevărată plăcere să fii pe țarmurile unei mări primăvara, când marea e liniștită, și să privești în adâncul ei la stâncile îmbrăcate în verdeață, și la peștii, ce sar sprinteni încoace și 'ncolo; încântătoare e o grădină împodobită cu tot felul de pomi și flori, și prin mijlocul căreia un izvor cristalin trece sburdalnic, în vreme ce păsări drăgălașe te 'nalță și delectează cu cântecul lor vesel! Iată un raiu, va zice cineva. O ce raiu! Dar nu. Cu totul altcum sunt bunurile ceriului. Cel ce vrea să-și facă o palidă idee despre raiu, inchipuiască-și că raiul e locuința unui Dumnezeu atotputernic, care vrea să câștige bucurie sufletelor, pe cari le iubeste. »Voești să știi, ce se află în raiu?« — întreabă sf. Bernard — »nimic nu se află acolo ce să nu voești, toate sunt acolo, ce dorești«.

O Dumnezeule, ce va zice sufletul, când va intra în această țară fericită? Să zicem, c'ar muri un tânăr sau o tânără, cari s'au dedicat cu totul iubirii lui Isus Hristos. Sosind moartea părăsesc lumea aceasta. Sufletul stă înaintea judecății. Judecătorul îl îmbrățișează și-i spune dulce și surăzător, că e fericit. Iată vine ingerul său apărător plin de bucurie și desfătare; el îi mulțamește pentru ajutorul dat,

iar ingerul îi zice: bine, suflete curat, într'adevăr vesel, tu ești fericit acum pentru totdeauna; vino și vezi fața Domnului tău. Și iată sufletul acele deja zboară printre nori și stele la ceriu. O Dumnezeule, ce va zice el, când va intra mai întâiu în această țară fericită, și când va arunca prima privire spre această cetate plină de desfătări? Ingerii și sfinții îi vor ieși în cale și-l vor binecuvânta sărbătorindu-l; ce bucurie va simți, când îl vor întâmpina sfinții săi apărători și rudeniile sale, cari au venit deja mai 'nainte la ceriu! El va voi să cadă în genunchi spre a le da cinstea cuvenită, dar sfinții aceștia-i vor zice: »Vezi să nu faci lucrul acesta, căci dimpreună cu tine și cu frații tăi și cu cei ce țin cuvintele cărții acesteia slujitori suntem. (Apoc. 22, 9).

După aceasta-i vor duce să sărute picioarele Preacuratei Fecioare Maria, a reginei ceriului. Ce simțire caldă va străbate sufletul, când va vedea prima dată pe Mama lui Dumnezeu, care i-a dat un ajutor atât de mare, numai ca să fie fericit! Atunci va cunoaște sufletul toate milele, ce i-le-a dăruit Maria, și cum se va vedea cuprins în brațele ei pline de iubire. Apoi va fi condus sufletul de însuș regele ceriului la Isus, care-l va primi ca pe o mireasă, și-i va zice: *Vino din Liban mireasă, vino, tu vei fi încoronată*. (Cânt. 4, 8). Fii acum veselă mireasa mea, au trecut lacrimile, suferințele și grijile; primește coroana veșnică, ce ți-am câștigat-o prin sângele meu. După aceea îl va conduce chiar Isus la părintele său dumnezeesc, ca să-i dea binecuvântare. Acela-l va îmbrățișa, îl va binecuvânta, și-i va zice: *Intră intru bucuria Domnului tău*. (Mat. 25, 21). Și-l va face apoi părtaș de fericirea, ce însuș el o gustă.

Meditațiile Sf. Alfouso.

Petrecerea Reuniunii Meseriaşilor din Blaj

În ziua a doua de Paști (13 Aprilie c.) a avut loc în sala de gimnastică a liceului de băieți din Blaj, producția teatrală urmată de dans a Reuniunii Meseriaşilor și Comercianţilor români din Blaj de sub conducerea dlui profesor Dr. Coriolan Suciu.

Tineretul meseriaş din Blaj a jucat cu succes trei comedii drăguțe și anume: „*Delta Nord la Sud*“ de Z. Bârsan, „*Biletul de tramvai*“ de Gr. Măruntănu și „*Ovidiu Sicand*“, de I. Basarabescu.

Merită laudă, pentru jocul lor d-șoarele Lucreția Păcurariu, Anuța Pușcașiu și Maria Barna, iar dintre tineri dnii: Ioan Moldovan, Ioan Volcu, Gheorghe Soporan, Niculiță Bârsan, Pompei Pitea, Ioan Baciu și Octavian Voicu.

Dl Augustin Grulța, vicepreședintele Reuniunii e vrednic să primească felicitări pentru feliul cum a izbutit să învețe pe tinerii rolurile din piese.

După terminarea teatrului, lumea meseriaşilor, care a luat parte în număr frumos la petrecere, și-a petrecut bine până în zori.

Prin astfel de petreceri, împreunate cu producții teatrale, la cari să se joace bucurie bine alese, Reuniunea își face nume bun, face plăcere publicului, cultivă pe tinerii meseriași și își sporește venitele.

Dorim să continue tot astfel.

Cețiți „UNIREA POPORULUI”

Pomenirea lui Axente Sever

— Mari serbări populare în satul lui de naștere, Frâua —

Pentru Dumineca Tomii (14 Aprilie a. c.) studenții universitari din „Valea Târnavelor” au pus la cale frumoase serbări în comuna Frâua — azi botezată Axente Sever, — în cinstea înflăcăratului prefect de legiune din 1848, dela moartea căruia în anul acesta s'a împlinit un sfert de veac.

Pe căsuța unde marele viteaz din vrăjbi a văzut lumina zilei, studențimea a făcut să se așeze o placă de marmoră neagră, pe care s'a săpat în aur următoarea inscripție:

Prefectului erou dela 1848

A XENTE SEVER

1821—1906

Omagiu și admirație

Cercul stud. Valea Târnavelor, Cluj.

Serbările s'au făcut din prilejul desvăririi acestei plăci comemorative (de amintire).

Din acest prilej au sosit în comuna Axente Sever mulțime de oaspeți, în frunte cu dl director ministerial *Dr. Valer Moldovan* dela Cluj. A venit și mult popor din satele din jur, mai ales tineret: feciori și fete.

Parastasul

Serbările au început după masă la orele două, cu un parastas slujit în mijlocul satului pentru odihna sufletească a marelui adormit. Parastasul l-au slujit mai muși preoți uniți, în frunte cu Reverendissimul domn canonic dela Blaj *Dr. Victor Macaveiu*.

Sfeștania

După isprăvirea slujirii parastasului, lumea adunată în mijlocul satului a pornit în pelerinaj, — având în frunte praporii și preoțimea celor două biserici, iar pela mijloc muzica militară a școlii de aviație dela Mediaș, — spre casa lui Axente Sever. Aici preoții ortodocși în frunte cu părintele protopop *Stoica* din Sighișoara au făcut slujba sfințirii apei (casa unde s'a născut Axente e locuită azi de o familie ortodocșă), apoi s'a desvelit placa de

marmoră care a fost stropită cu apă sfințită atât de ortodocși cât și de gr. catolici.

Vorbirile

S'a început apoi șirul vorbirilor pentru preamărirea lui Ioan Axente Sever.

Întâi a luat cuvântul dl student universitar *Victor Biris*, președintele cercului studențesc „Valea Târnavelor”. D-sa a mulțumit tuturor cari au dat o mână de ajutor și cari prin prezența lor au ținut să ridice însemnătatea serbării. A dat apoi în seama Românilor din sat placa amintitoare.

Părintele ortodox *Holerga* din Frâua, mulțumind universitarilor pentru frumosul dar făcut comunei, proslăvește pe eroul din 1848.

În numele guvernului dl director ministerial *Dr. Valer Moldovan* dela Cluj laudă fapta tinerilor universitari și apoi în vorbe întraripate preamărește pe Leul de pe Târnavă. Axente și Iancu n'au fost oamenii vorbelor goale ci al faptelor, ai faptelor de curaj și vitejie. Indeamnă mai ales tineretul să se însuflețească din pilda vieții lui Axente Sever și să-i păstreze vie amintirea.

Rev. canonic *Dr. Victor Macaveiu* a vorbit în numele Mitropoliei dela Blaj. Arată legăturile lui Axente Sever cu orașelul dela împreunarea Târnavelor. Reîmprospetează înmormântarea lui Axente la Blaj în 1906 și arată cum Axente Sever n'a fost un mare român numai în timp de războiu ci și în timp de pace, când ne mai putând mână arma a luat în mână peana pentru apărarea neamului său împotriva ponegrilor ungurești.

Incheie citind vorbele lui Axente din răspunsul pe care l-a dat el la Cartea neagră scrisă de baronul Kemény.

„Pentru drepturile neamului românesc am încins și purtat în tinerețe sabia, am împlântat și ținut de coarne plugul, am încercat a învățîi negoțul și comerțul, și acum la bătrânețe, când nu mai am putere a continua acelea, scriu,

scriu și volu scrie până voi mai putea ținea peana în mână, volu scrie, că după ce toate sunt pierdute să reînvie, să se înalțe și strălucească numele, onoarea și gloria neamului românesc.”

În numele bisericii ortodoxe a vorbit frumos părintele protopop *Stoica* dela Sighișoara. Domnia sa a stăruit asupra virtuților creștinești de cari a fost pătruns Axente Sever.

Dl profesor *Dr. Coriolan Suciu* a vorbit în numele primăriei orașului Blaj. Într'o vorbire temelnică, Dsa ca profesor de istorie și bun cuconscător al trecutului și al vieții lui Axente Sever, a trecut pe dinaintea ochilor ascultătorilor viața zdruncinată a marelui dispărut. A arătat legătura pe care a avut-o Axente Sever cu Blajul, unde a învățat de mic copil, de unde a pornit la luptă în 1848 ca prefect al legiunii I cu reședința la Blaj și unde a dorit să fie înmormântat — ca să fie aproape de Câmpul Libertății — după ce a închis ochii la Brașov în 1906, la vârsta de 85 ani.

În luptele pe cari le-a purtat Axente pe Mureș și pe Târnavă, în Munții Apuseni și în jurul cetății Alba-Iulia, el a fost brav și neînfricat până în sfârșit. Când dușmanii neamului nostru — Ungurii — îl vor învinovăți cu aprinderea Aludului și alte cruzimi, el va lua peana în mână ca să apere onoarea și dreptatea neamului său, contra magnaților unguri „albi la față, dar negri la mațe.”

Axente s'a gândit și la cuprinderea Ardealului de către regele Carol I al României, și a și făcut pentru acest caz un plan strategic, care se isprăvea cu vorbele: „Cum ar fi când al II-lea Garibaldi, sau cum zic Românii transilvăneni Care-bate, l-ar striga (regelui Carol) la Oradia Mare sau la Arad: Rege al Românilor! Să trăești și să domnești!”

De încheiere dl profesor Suciu amintește vorbele lui Axente, cu care acesta își încheia — la 1896 — la vârstă de 75 de ani, răspunsul la „Cartea Neagră”: „După mine copii, cu Dumnezeu și dreptul nostru înainte! Adevărul, dreptatea și onoarea să fie treimea la care să ne închinăm, pe care să o profesăm și pentru care să ne luptăm până la cea mai de pe urmă picătură de sânge.”

Dl *Horia Petra Petrescu* secretarul ge-

Foia „UNIRII POPORULUI”

Orbul

— Povestire de Mihail Sadoveanu —

În zilele primăverii soarele pare tinar și lumina lui se cerne ca o pulbere; iar în sufletele noastre simțim ca o mângâiere, ca o bucurie tăioasă. Câmpiile ne par mai verzi, căsuțele mai albe și ochii noștri par să sbor întinderile nemărginite și limpeziținea cerului. Ne simțim bucuroși, plini de nădejde, par să întinerim din nou...

Numai cei lipsiți de vedere stau nepăsători în pragurile caselor, învăluiți în veșnicul lor întuneric, fără ca să priceapă bucuria și mișcarea vieții a tuturor celor care-i împresoară. Ei nu se pot bucura nici de strălucirea cerului, nici de lumina lină, și nici o bucurie nu tresare primăvara în sufletele lor. Lipsiți de vedere, trăiesc ca într'un mormânt.

Și iată că în primăvara aceasta, văzând soarele, câmpiile și apele într'o lumină aurie, îmi aduc aminte de una din cele mai mari suferințe omenești pe care am văzut-o cu vreodată — suferința unui orb.

Era fecior de gospodar și se născuse fără lumina ochilor. Când trăise tatăl său și maică-sa, tot o dusese el căne cănește de zii

pe mâne; părinții aveau îndurare de dânsul și nu-l lăsau să piară; suferința lui cea mare nu fusese decât nemigoarea lui, decât întunericul de ocnă în care trăia. Dar îndată ce au murit bătrânii, — a început pentru bietul orb o viață de chinuri amare.

Partea lui din averea părintească a fost luată de soră-sa și de cumnatul său, cu îndatorirea să-l hrănească și pe el, cât va vrea Dumnezeu să-l fie în viață. L-au luat soră-sa și cumnatu-său să-l ție. — Dar dintru început au prins a se purta cu el ca cu un câne căruia îi arunca de milă un ciolan de ros. Necontenit îl batjocoriau că trăiește în lene și nu face nimic; uitau că i-au luat partea lui de moștenire și nu-i dădeau să mănânce decât ce rămânea dela masă: atâta cât trebuia ca să nu moară de foame.

Și el răbda în tăcere, stătea trist cu obrazul lui galben neclintit și cu doi ochi albi ca două bucăți de plămădeală. Nu spunea nimic, asculta batjocurile și par să nu simțea nimic.

Așa a răbdat el o vreme. Pe urmă cei din jurul lui văzându-l că nu face nimic; că mănă și stă degeaba de dimineața până 'n seară, au început să-l chinuiescă altfel. Au început să-l bată joc de el. Îi puneau o mătă înaintea strachinii cu mănăare; și mătă simțea că omul e orb și lungea din strachină cu băgare de seamă. Când plescăia din limbă, se dădea la o parte, ferindu-se de loviturile de lingură pe care orbul

o dădea la întâmplare înaintea lui; iar cei din jurul sârmanului râdeau infundat, cu ochii în lacrimi, ținându-se cu mâinile de pânțec.

Iar orbul mânca încet deunde linchise dobitocul și cerca să-și apere mănăarea ținând mâna stângă încolăcită pe după strachină.

Au început pe urmă să-i amestece în mănăare bucăți de ciucălai, surcele, frunze, până pe urmă și murdării de oameni. Și-au răs ei, și-au bătut joc de orb până ce s'au săturat.

Pe urmă, par să înciudați că ființa ticăloasă strălucește să trăiască, au început a da în el. Unul îl plesnea peste ceafă, altul îi puneu pumnul în nas, al treilea îi lăsa în treacăt o palmă peste obrazul galben ca ceara. Până și copiii își făceau răs de orb; îl pișeau, îl ghiontau în fiecare clipă și râdeau, de se prăpădeau — iar orbul avea spaimă în fiecare clipă, tresărea și întindea mâinile în juru-i tremurând, așteptând lovitura și durerea...

A mai trecut așa o vreme, după aceea cumnatu-său nu l-a mai putut suferi acasă. L-a trimis să calicească la un pod cu mâna întinsă. Îi dădeau o bucată de mămăligă dimineața și urla cu mânie:

— Du-te și câștigă, ticălosule și leneșule! Trebuie să câștigi bucățica de pâne pe care o mănți!

Și-l ducea în câmp, între două sate și-l lepăda la pod. Și orbul stătea acolo trist și asculta șgomotele din jurul lui. Stătea cu veșnica-i măhnire impietrită pe față. Și când auzia

neral al Asociațiunii, vorbește în numele Astei delă Sibiu și cetește niște versuri pe carile-a fost scris Dsa despre Iancu și Axente, înainte cu 12 ani.

La sfârșit părintele gr.-cat. din Frâua, Aldea, mulțumește tuturor pentru onoarea ce s'a făcut comunei, care de acum începând poartă numele de Axente Sever.

Masa și jocurile naționale

Dela casa lui Axente lumea s'a dus la școală primară săsească din comună, unde s'a dat o gustare pentru oaspeți. La masă a ridicat cuvântul dl senator de Târnava Mare Binder, care a stăruit asupra convețuirii pașnice și frățești dintre Sași și Români. — I-a răspuns dl director ministerial Dr. Valer Moldovan. După aceea a vorbit foarte înduioșător unul din cei doi nepoți a lui Axente cari au crescut în România veche (unul e director aci la Centrala Cooperativelor din București, celalalt judecător la tribunalul din Timișoara). Judecătorul a povestit cum ca soldat român a ajuns prinsonier la Unguri și a fost păzit într'un lagăr chiar de dl Valer Moldovan, care s'a purtat cu dânsul ca cu un frate bun și l-a încunoștințat cu bucurie despre învingerea Românilor dela Mărășești.

Cel de față au cântat în cor cu toții *Trăiască Regele și Deșteaptăte Române.*

În vremea aceasta în eurtea largă a școlii tineretul s'a prins la horă și alte jocuri românești, în sunetele muzicii militare.

Duminea Tomii a fost zi de bucurie și înălțare sufletească nu numai pentru cei din comuna Frâua, ci și pentru toți cei cari au luat parte la această serbare — fie domni, fie naște.

Unul din cei de față

Tren răsturnat pe râpă. Un tren din Canada, în timp ce trecea pe marginea unei râpe a ieșit de pe șini din cauza lufelii prea mari. Trei vagoane s'au răsturnat pe râpă făcându-se fărâme. Douzeci și nouă de persoane au fost rănite mortal iar ceilalți călători ca prin minune au scăpat cu răni mai ușoare.

glasuri și pași, întindea mâna și murmura cu jale:

— Faceți-vă pomană oameni buni!

Femeile îi dădeau un covrig, o bucată de pâine, și el le mânca cu grabă, cu foame de fiară. Bani nu dădea nimeni, căci oamenii nu-s bogăți la sate. Și seara cumnatul găsindu-l cu mâna goală, îl ducea din urmă bătându-l; îl lăsa flămând și nu-i dădea o bucatică de țol ca să aibă pe ce se hodini în ungherul lui de odaie.

*

La urmă a murit. Iată cum:

Intr'o seară friguroasă de iarnă cumnatul a plecat la pod să-l aducă, apoi s'a întors zicând, că nu la găsit acolo. L-au întrebat unii, l-au întrebat alții. El răspundea: „Nu știu unde s'a dus; nu l-am găsit. L-o fi luat cineva să-i deie de mâncare și să-l încălzească că a fost tare frig azi. Dar mâne vine el n'aveți grijă“.

El spunea așa, iar orbul îl aștepta 'n neaptea friguroasă la pod. Simția după frigul cumplit că a venit noaptea, simția și după foamea grozavă. Și nimenea nu venia să-l ieie. Începu să cheme cu glas jalnic; dar drumurile erau pustii și nimeni nu-l auzia. Atunci cuprins de grea spaimă, orbul se ridică și începu să păsească la întâmplare, nădăjduind să se apropie de locuință omenească. Căzu în zăpadă se ridică și porni înainte, căzu iar și merse mai departe la întâmplare pe câmpia troienită și glasul lui chema cu durere prin întunerec:

Noul guvern a fost numit

Domnul Titulescu n'a izbutit să facă un guvern al tuturor partidelor și s'a întors la Londra — Increderea Maiestății Sale Regelui s'a oprit asupra Domnului Nicolae Iorga, marele bărbat de inimă și de carte al neamului nostru — Noul guvern a făcut jurământul Sâmbătă în 18 Aprilie

Cât a ținut Săptămâna Patimilor și aproape întreagă Săptămâna Luminaată, d. Nicolae Titulescu s'a trudit zadarnic să poată strânge în mânăchiu toate partidele din țară, ca din frunțașii lor să alcătuiască un guvern al „uniunii naționale“, după dorința Maiestății Sale Regelui. Spre un asemenea guvern partidele celea mari și-au dat învoirea din cea dintâi clipă. Atât d. Iuliu Maniu, cât și d. Duca au declarat, că sunt gata să intre într'un guvern de împreună lucrare, sub conducerea d-lui Titulescu. Acelaș lucru l-au declarat, ce-i drept, și ceilalți conducători de partide, ca dd. Averescu, Gheorghe Brătianu și Doctorul Lupu. Însă, când a fost la adecă sau la împărțirea ministerelor, ițele s'au încurcat și d. Titulescu a rămas tot singur și stingher.

Pricina a venit de-acolo, că partidele mici au cerut și ele tot atâția miniștri în noul guvern ca și partidele celea mari. Și au mai cerut, ca în viitorul parlament, să aibă acelaș număr de senatori și deputați, la fel toate partidele.

La această împărțeală dd. Maniu și Duca nu s'au putut învoi, ca unii

cari au celea mai puternice partide în țară.

Atunci d. Titulescu a încercat un guvern așa zis „de specialiști“ sau de pricepători, însă nici cu acest plan al său n'a izbutit. Și n'a izbutit mai ales pentru d. Argetoianu pe care nu l-au dorit în noul guvern nici național-țărăniștii, nici liberalii. Cu acest din urmă plan lucrurile s'au fost trăgănat până Sâmbătă în 18 Aprilie spre seară. Atunci d. Titulescu s'a infățșat la M. S. Regele și i-a adus la cunoștință că linițele sale au dat greș. După această audiență Maiestatea Sa a trimis numai decât după d. Profesor Nicolae Iorga, marele cărturar al neamului nostru, și l-a încredințat pe Domnia sa cu alcătuirea noului guvern.

Asta era pe la ceasurile 6 după amiază.

La ora 9 seara s'a și prezentat cu noii miniștri la jurământ, cari l-au făcut în fața Suveranului.

Lista noului guvern

NICOLAE IORGA, ministru președinte ministru al școalelor și bisericilor și, deocamdată, ministru de interne;

CONSTANTIN ARGETOIANU, ministru de finanțe și, deocamdată, și la externe;

DOCTORUL I. CANTACUZINO, ministru al muncii și al sănătății;

MIHAIL MANOILESCU, ministru al industriei și comerțului;

GENERALUL ȘTEFĂNESCU-AMZA, ministru al armatei;

CONSTANTIN HAMANGIU, ministru al dreptății;

GHEORGHE IONESCU-ȘIȘEȘTI, ministru al agriculturii și domeniilor;

VASILE VÂLCOVICI, ministru al lucrărilor publice și al comunicațiilor;

DIMITRIE MUNTEANU-RÂMNIC, subsecretar de stat la ministerul treburilor străine.

Precum se vede din lista de mai sus, cei mai mulți dintre miniștri sunt oameni înafară de partide, căci d. Nicolae Iorga dorește să nu aibă dușmănie politice în guvernul său și a primit conducerea ca să încerce o îmblămire a patimilor politice și o muncă mai ferită de interese de partid. De altfel noul ministru președinte vrea să aibă și cu partidele legături dintre celea mai bune, spre care scop a trimis tuturor șefilor câte-o scrisoare pretinească, rugându-i să arate noului guvern toată bunăvoința.

— Oameni buni, fraților!... nu mă lăsați Nimeni însă nu-l auzia; și în singurătate peste el începu să ningă des și repede... Și un vânt iute începu să aducă vârtejuri peste el. Rupt de oboseală și de foame orbul tăcu și se lăsă desnădăjduit la pământ. Se înghemui și rămase neclintit, — și fulgii albi de minsoare căzură puzderie, fără încetare, și-l îngropară în culcuș rece și moale.

N'a venit orbul a doua zi la casa cumnatului; n'a veait nici a treia zi. S'au făcut a-l căuta, au întrebat pe oameni, n'au aflat nimic. Au mai vorbit din când în când despre el, pe urmă l-au uitat.

Iar către sfârșitul iernii, într'o zi cu început de desghet, cărăușii cari treceau pe drum, văzură o învăluire de corbi pe câmpie. Se lăsau, se ridicau și umblau vârtej croncănind fără încetare, — pe urmă deodată se năpăstuiu înnegriind ca cu păcură un singur loc.

Și un flăcău într'un rând s'a abătut din drum și a vrut să vadă ce scormonesc paserile negre cu cângile. A ajuns, a început a face semne cu mâinile, — au venit oamenii și au găsit pe orb pe jumătate sfășiat de corbi. Bucăți de carne îi lipsiau din trup și ochii albi fuseră scoși de ciocurile paserilor lacome.

Și mă gândiam într'o zi de primăvară la viața nefericitului orb și la răutatea oamenilor în viața aceasta scurtă. Câteodată și fiarele cele mai crunte sunt mai blajine decât omul!

Cuvântul noului guvern către țară

Indată după înscăunarea sa, noul guvern a dat către țară următorul manifest:

Dorința cea mai călduroasă a M. S. Regelui a fost, precum se știe, aceia de a aduna în jurul M. S. pe toți aceia cari în vechea România sau țara unită prin sacrificiul tuturor până la cel din urmă soldat, au contribuit să pui pe temelii statornice țara noastră iubită, continuând silințele generațiilor cari s'au perindat timp de șapte sute de ani pe acest pământ.

Pentru aceasta M. S. Regele a făcut apel la un om a cărui mare valoare face parte din capitalul moral al Europei actuale. Timp de două săptămâni d. Titulescu n'a reușit să armonizeze voinți deprinse a-și sta împotriva.

Rămânea o singură soluție care nu putea să fie decât a unui guvern de bunăvoinți, de jertfă desinteresată pentru țară, de fierbinte dorință de a scoate pentru moment din greutățile cari o apasă, pentru ca mai târziu cu toții împreună, pasiunile fiind potolite prin însăși opera de liniștită gospodărie, întreaga lume politică destoinică să poată colabora la așezămintele cu totul noi pe cari le cere vremea.

Amestecat de patruzeci de ani în viața politică a țării, fără să fi adus în ea nici interes politic, nici patimă personală, ajuns la vârsta de 60 ani, când singură dreptă judecată și iubirea de oameni hotărăsc acțiunile oamenilor, conștient că n'am pierdut viața mea fără să aduc servicii neamului din care m'am născut, am crezut că pot avea îndrăzneala să iau asupra mea sarcina de a prezida un mănunchiu de oameni dintre cari nu e unul care să nu-și fi făcut dovada priceperii la locul unde prin grația M. S. este pus astăzi.

Indreptându-mă către Români din toate clasele, sături de lupte zadarnice în cari cele mai frumoase bunăvoinți s'au obosit adesea fără folos, noi în așteptarea, numai când va fi nevoie a alegerilor din cari dorim să fie reprezentați oameni de ispravă, indiferent de gruparea din care fac parte, pentru ca astfel pentru întâia oară nimeni să nu se poată plânge că voința lui exprimată legal n'a fost ținută în seamă, asigurăm că tot ceea ce se poate face deocamdată va fi scopul silințelor noastre, dar că minunea așteptată de toți n'o poate face decât însuși poporul român, scuturându-se de toate prejudecățile și curățindu-se de toate patimile rău făcătoare.

Pentru aceasta se cere înainte de toate muncă și liniște.

Munca vom ocroti-o prin toate mijloacele noastre, iar pentru a asigura liniștea țării, care nu trebuie să fie la discreția oricărui suflet turburat, vom face uz de tot ceea ce legea pune la dispoziția noastră. În marginile legii orice om își va putea găsi dreptatea, orice partid își va putea urmări ținta.

*

Un control atent va atinge toate administrațiile și orice batjocură cu banul scump al unei țări sărace va fi pedepsită asupra spre a se da exemplu oricui va mai cuteza să se atingă de averea cu greu adunată de ei. Comisiuni speciale vor merge din loc în loc pentru a verifica gestiunile prea multă vreme lăsate fără control. În același timp oricine crede că poate fi scutit de datoria de a sprijini țara prin contribuția sa va fi urmărit fără milă, căci mila cea mare trebuie să o avem pentru țară, nu pentru cei ce se sustrag dela datoria față de dânsa.

Dar vom lua din cel dintâiu contact cu departamentele noastre toate măsurile necesare pentru ca statul să se restrângă numai la ce este de nevoie, despovărându-l de toți paraziții regimurilor politice, cari copleșesc un buget cu mult prea greu pentru umerii noștri. O simplificare curajoasă, ca pentru cât ne este nouă de trebuință, va începe imediat la toate departamentele.

Nu e nevoie de împrumuturi care să apese greu generațiile viitoare, dându-le dreptul de a blestema neprevăderea și risipa noastră, ci numai de strictă economie asupra unor venituri asigurate.

Eele vor crește odată cu încrederea în noi așa de scăzută astăzi.

Vom lucra cu toate puterile noastre ca să

trezim din nou această încredere, în scopurile statului și în puterile nației, învederând oricui că aceasta este o țară sănătoasă sprijinită pe unul din cele mai vrednice popoare ale lumii.

În munca noastră vom primi orice ajutor real și sincer cu aceiași recunoștință, căci nu avem nici o clientelă de satisfăcut. Înțelegem și pe aceia cari fac parte din alte neamuri pe cari logica nebiruită a istoriei ni i-au făcut concetățeni și cari, siguri pe toată moștenirea lor morală, intangibilă, trebuie să fie frațești colaboratori ai noștri.

Vom merita astfel stima acelor popoare cu care odată am apărut dreptul omenirii la viață liberă și a acelor state, aliate și amice, de cari ne leagă grija păcii între oameni sprijinită pe hotarele naționale consfințite de tratate.

Președintele Consiliului
de Miniștri
Nicolae Iorga

19 Aprilie, 1931.

Așezări în noua episcopie a Maramureșului. Preasfinția Sa Păr. Episcop *Alexandru* al Maramureșului, de când s'a așezat de zăstăm în scaunul Său vlădicesc dela Baia-Mare, lucrează cu necurmată hărnicie la orânduirea și înzestrarea tinerei Sale Eparhii cu persoanele și oficiile de trebuință. În preajma Sfinței Învieri a publicat o foarte bogată circulară sau scrisoare păstoricească din care aflăm următoarele:

1. A fost înființat Veneratul Capitlu catedral al Eparhiei sau sfatul vlădicesc, din care fac parte: Reverendisimul *Alexandru Breban*, cu titlul de arhipresbiter sau canonic prepozit; Rev. Dr. *Gheorghe Bob*, arhidiacon sau canonic lector și Rev. *Ludovic Vida*, eclesiarh sau canonic custode.

Tot atunci Rev. Dr. *George Bob* a fost numit și vicar general episcopesc, iar Rev. *Mihail Simovicz* din Cernăuți vicar general pentru Ruteni.

2. Prea Onor. *Ioan Iepure*, preot-profesor în Baia-Mare și Prea Onor. Dr. *Gheorghe Hetcou* director de liceu în Baia-Mare, au fost numiți asesori consistoriali actuali sau sfetnici ai Consistorului. Mult Onor. *Liviu Racoșian*, fost secretar mitropolitan în Blaj, a fost numit notar al Consistorului; Onor. *Gheorghe Podina*, contabil eparhial; Onor. *Victor Brândușan*, secretar episcopesc; *Vasile Breban*, actuar la oficiul diecezan.

Președinte al Reuniunii eparhiale de Mi-

siuni sfinte a fost numit Rev. *Ludovic Vida*, canonic.

3. S'a înființat *Tribunalul disciplinar* al eparhiei alcătuit din membri Consistorului, având ca fisc pe Rev. *Vida*. *Tribunalul matrimonial* (unde se judecă despărțirile de căsătorie ce s'ar ivi) a fost alcătuit în frunte cu Rev. Dr. *Gheorghe Bob*, având ca membrii pe consistorialști, iar judecători supleanți pe M. Onor. *Petru German* și *Grigorie Rîțiu*. Apărător al sf. taine a căsătoriei: M. Onor. *Alimplete Boroș*, iar notar Onor. *Victor Brândușan*.

Din aceeași scrisoare păstoricească aflăm, că în noul statut eparhial, privitor la Ruteni, Preasfinția Sa a asigurat în cea mai largă măsură întâietatea limbii românești, ca limbă oficială a episcopiei și a țării. Nu vom între-lăsa să încreștăm nici frumoasa pastorală de sărbători a Preasfinției Sale, din fruntea circularei!

Cu asemenea începuturi, noua Eparhie a Maramureșului, porcede cu pași mari și siguri spre o viață dintre celea mai rodnice și mai binecuvântate.

Chipul acesta este al spaniolului *Alcola Zamora*, republican și potrivit al regelui, care după plecarea lui Alfonso a proclamat republica și s'a ales președinte al noului guvern spaniol. El își zice azi: Președinte al guvernului provizor din Republica Spaniei.

La o zi după plecarea regelui Alfonso din Spania, a plecat și regina cu fiicele sale. Chipul nostru înfățișează sosirea la Paris a Reginei Ena și primirea pe care i-au făcut-o Francezii.

Reîntoarcerea. Cetitorii își amintesc despre oaspele de la soare răsare, din Japonia, care acum câteva luni a trecut pe la noi prin București. După ce a parcurs mai multe țări din Europa, Principele Takamatsu a plecat pe un vapor spre Japonia.

A. S. Regală Principele Nicolae în drum prin streinătate. În săptămâna dinaintea de sf. Paști, A. S. R. Principele Nicolae a plecat într-o călătorie în streinătate. Prima țară în care a făcut oprire a fost Ungaria. A. S. Regală a ajuns în Budapesta Sâmbătă și a stat acolo până Joia când a plecat mai departe cu automobilul. În zilele cât a stat la Budapesta A. S. Regală a luat parte la un ceaiu pe care l-a dat Clubul Automobil Ungar în onoarea Sa, la un concurs (întrecere) de automobile și la un ceaiu care s'a ținut la Legația română, unde au participat toți oamenii mari ai Ungariei. Într-una din zile A. S. Regală a vizitat și pe Regentul Horthy (locțiitorul regelui Ungar) care l-a primit și l-a tratat cu o deosebită cinste. La concursul de automobile ce s'a ținut A. S. Regală a câștigat premiul de onoare.

Dol spioni sovietici. Siguranța statului, din Constanța, fiind înștiințată, că în port trăiesc doi frați Ștefan și Gheorghe Ivanov, cari fac parte dintre spionii sovietici, i-a pus pe aceștia la arest și a făcut o cercetare la locuința lor. Detectivii au descoperit la locuința celor urmăriți mai multe planuri de ale portului Constanța pe cari spionii aveau de gând să le trimită în Rusia. Ei lucrau în port ca hamali, iar pe de altă parte încercau să afle cât mai multe știri asupra marinei noastre.

Un om care cere să fie arestat. Coducătorii de azi ai Spaniei — republicanii — fac multă zarvă. Mai ales ei lasă să se vorbească despre darea în judecată a conducătorilor de ieri alaltăeri. Generalul Berenguer auzind aceste știri s'a dus singur la ministerul de interne cerând să fie arestat, pentru ca să nu se mai teamă conaționalii că va fugi din fața judecății. Se știe că în timpul când generalul Berenguer a fost prim-ministru în Spania s'au întâmplat ceva mișcări revoluționare în laca. Acum urmează să se cerceteze dacă generalul a fost drept în măsurile ce le-a luat asupra acelor evenimente.

Trei bandiți cari și-au găsit omul. Întâmplarea povestită aci s'a petrecut într'un restaurant din orașul Chicago din Statele Unite. Într-una din seri, când restaurantul era mai plin de lume și oamenii mai tare cuprinși de veselie, au intrat deodată trei inși înarmați până în dinți. Bandiții fiind foarte repezi și dibaci în mișcări au băgat groaza în toți cei de față așa de tare încât deși erau patru sute de persoane nimeni n'a îndrăznit să se opună. Cei patru sute au fost puși rânduri pe lângă zid iar bandiții treceau dela unul la altul și-i jefulau. De bună seamă că truda îndrăzneților bandiți n'ar fi fost zadarnică dacă nu și-ar fi găsit totuși omul. Și anume unul din oamenii de serviciu auzind ce se petrece în restaurant, intră acolo cu o pușcă în mână și ochi așa de bine încât la fiecare împușcătură cădea unul din bandiți. Cel de al treilea văzând moartea în față a sărit pe o fereastră.

Sburătorii români cari au plecat în sbor spre Asia au rămas în drum.

Cetitorii noștri au fost anunțați la timp despre sborul care l-au întreprins un grup de patru aviatori români. Conducătorul echipei de sburători este principele *Valentin Bibescu* unul dintre cei mai renumiți sburători din România și chiar din Europa. Dsa ocupă azi locul de președinte al Federației aeronautice internaționale. Scopul sborului prin Asia era tocmai dorința Dsale de-a controla stațiunile aeroplanelor din diferitele părți ale lumii. În acest drum lung prințul Bibescu și-a ales un aeroplan bun cu trei motoare iar la conducerea lui a pus pe cei mai vestiți piloți (conducători de avion) români: maiorul *Burduloiu*, lt. *Radu Beller* și mecanicul *Hunt*. Soarta lor însă totuși a fost mai tristă decum se aștepta; avionul lor a căzut la pământ în Asia între *Gaya* și *Allahabad*. Cauza nenorocirii a fost un vultur. Partea norocoasă este că din cei patru nici unul n'a căpătat rană gravă. Ceeace e curios în întâmplare este faptul că cu câțiva ani înainte, tot în același drum, a căzut și a murit, fostul președinte al Federației aeronautice internaționale; Conte de la *Vaux*.

Foc mare la Năsăud. În noaptea zilei de 16 Aprilie a izbucnit la oficiul poștal din Năsăud un mare foc. În scurt timp întreagă clădirea a fost cuprinsă de flăcări. Dela oficiul poștal focul a trecut și la alte șase gospodării învecinate cari deasemenea au fost cu totul nimicite. Pagubele produse se ridică la suma de mai multe milioane.

Prinderea unor hoți mari la Brașov. Poliția din Brașov a reușit să pună mâna pe o mare bandă de hoți. Ei au făcut diferite spargerii în Brașov și alte orașe din Ardeal. Strânși în chingi ei au recunoscut toate isprăvile făcute. Dela un singur magazin din Brașov au furat stofe și haine gata în valoare de 900.000 Lei, iar delat Neculai Coliban au furat tutun și beuturi în valoare de o sută mii Lei. Între șefii bandei sunt: *Boloni Robert*, *Bodechi Andrei*, *Imre Robert* și *Neculai Păunescu*.

Străini scoși din Statele-Unite. Ministerul muncii din Statele-Unite se străduiește în toate formele să micșoreze numărul celor rămași fără lucru. Urmărind acest scop ministerul a dat un ordin prin care poruncește ca toți lucrătorii străini cari n'au intrat în America pe calea legii să fie scoși afară din țară. Numărul celor scoși va fi de o sută de mii.

Pedepsit pentru că a voit să mituiască. În zilele de azi a ajuns aproape un obicei mituirea (cumpărarea cu bani) funcționarilor. Se și spune de toată lumea că numai cel cu bani poate învăța lucrurile așa cum îi place. Legea sună însă altfel și deaceia câteodată li-se și infundă celor cari încearcă să dea bani funcționarilor. Astfel i-s'a infundat ovreului *Hoch Hersch* din *Ciarda*, care a voit să-l mituiască pe judecătorul *Mărgineanu* cu o mie Lei. Judecătorul a dat pe ovreiu înaintea judecătoriei și a fost pedepsit cu suma de zece mii lei.

În cimitirul dela Tebea. Moșii și-au făcut un obicei frumos. După cum au făcut și în anii trecuți așa și în acest an, mulțime de Moși în frunte cu conducătorii lor, au petrecut a doua zi de Paști în cimitirul dela *Tebea*, unde sunt îngropați eroii: *Avram Iancu*, *Buteanu*, *Groza* și alții cincizeci din războiul cel mare. După ce s'au împodobit mormintele eroilor, cei de față au mâncat și s'au veselit preamărind în cântări eroice amintirea celor cari și-au dat viața pentru îmbunătățirea soartei neamului lor.

Mișcări contra religiei la Berlin

Cu ocazia sf. Paști comuniștii din Berlin, capitala Germaniei, au încercat să facă mișcări de stradă contra religiei și a sărbătorilor Paștilor. În timp ce câteva sute de comuniștii ieșit pe străzi, un aeroplan cu semnele bolșevice pe el a aruncat de sus pachete de hărți prin cari oamenii erau îndemnați a nu merge la biserica și sărbătorile ei. Poliția orașului a arestat peste două sute de comuniști, iar aeroplanul a fost pus în urmărire.

Prin beutură omul devine animal

Întâmplarea din *Târgul Săcuiesc* de a doua zi de Paști dovedește pe deplin adevărul, că omul prin beutură devine un adevărat animal în turbare. Întâmplarea este următoarea: *Tudor Kovaci Dănilă*, servitor la *Tujon Mihalache* și *Ban Simion* au beut în crâșmă până spre seară. După ce beutura i-a pus în turbare, ei au ieșit din crâșmă. Tocmai atunci treceau prin fața crâșmei cinci tineri din sat cari mergeau acasă. Fără nici o vorbă *Kovaci Dănilă* se repede la ei; pe unul îl trântese jos iar pe altul îl lovește cu briceagul tocmai în inimă. Infuriați și mai tare bețivii pleacă la stăpânul lui *Covaci Dănilă* cu gândul să prăpădească aceluia casa și familia. *Mihalache Tujon* văzând că are a face cu nește bețivi a încuiat ușa casei. Bețivii au spart ușa. Atunci cei din casă au sărit pe fereastră pe stradă. La strigătele lor s'a adunat mulțime de oameni. Cotrobâind casa întreagă fără să găsi suflet de om, bețivii ies infuriați în curte. Aici se afla gardianul *Mehedința Gheorghe*. Bețivii îl lovesc pe acesta și pe *Zelde Ferentz* apoi văzând mulțimea de oameni se închid în curte. Abia după ce a venit poliția și cu ajutorul mulțimei au putut fi prinși.

† **Victor Borlanu**, profesor pensionat în *Beiuș*, fost director de liceu, arhidiacon onorar, preot, Comandor al ordinului „*Steaua României*”, membru al mai multor societăți literare și științifice, a încetat din viață la 16 Aprilie 1931 în vârstă de 69 ani. Timp de 20 ani a funcționat ca preot, profesor la liceu din *Beiuș* fiind unul dintre cei mai iscuți profesori și un inimos îndrumător al multor rânduri de școlari. Fie-i țărâna ușoară și amintirea binecuvântată!

Acest chip înfățișează pe regele *Alfonso* al Spaniei, care în săptămâna trecută a fost silit să-și părăsească țara din cauza mișcărilor republicane. În timpul din urmă în orașele Spaniei s'au făcut niște alegeri comunale în cari au izbutit numai republicanii, potrivit nicii regelui. Acest fapt a fost un semn, că Spaniolii doresc republica și au părăsit regele, care, ca să încunjure vărsările de sânge, a plecat de bună voie din Spania și s'a așezat în Anglia. În locul său s'a alcătuit un guvern republican.

Corpul omului

14. Inima

Pentru ca sângele să umble prin întreg corpul, trebuie o pompă care să-l împingă în toate părțile. Aceasta pompă este *inima*, iar țevile prin cari se pompează sângele sunt *arterele și vinele*.

Inima e așezată în piept, între plămâni. E formată dintr'un mușchiu gros și găunos. Seamănă cu o peară îndreptată cu vârful în jos. E mare cât un pumn și cântărește cam 250 grame.

Pe dinafară e învălătată într'o pielețică, ca o pungă, numită *pericard*, adevărată pielețică în jurul inimii. În launtru e împărțită prin doi pereți cruciși, în patru camerețe, dintre cari celea două deasupra se numesc *auricule* sau *urechiușe*, iar celea două de desupt se numesc *ventricule*.

Vârful inimii e îndreptat spre stânga și se simte bătând lângă țâța stângă.

Bătăile inimii sunt pricinuite de lărgirea și strângerea inimii. Când se lărgeste, se umple de sânge, iar când se strânge, aruncă sângele afară.

Inima bate cam de 70—75 ori pe minut, la oamenii mari. La copii bate de mai multeori și anume de 130 ori la naștere, de 100 ori la vârstă de 3 ani și de 90 ori la vârstă de 10 ani. La bătrâni încă bate inima mai repede, de 80—85 ori pe minut. Asemenea și inima femeilor, la orice vârstă, bate ceva mai repede decât a bărbaților.

Bătăile inimii se simțesc și la mână, aproape de marginea din afară a pumnului, la tâmpă, la gât și în alte părți ale corpului, unde țevile prin cari curge sângele sunt așezate pe oase.

Simțirea bătăilor în aceste locuri se numește *puls*. Cauza pulsului este umflarea și strâmtarea țevilor prin cari vine sângele împins de inimă.

Ridicarea unei greutate, alergarea, supărarea ori boalele încă pot face ca inima să bată mai repede și de mai multeori.

Sunt unii oameni, cari au bătăile inimii foarte rare. Așa despre împăratul Napoleon se spune, că îi batea inima numai de 40 ori pe minut.

Din inimă sângele e împins în *artere*. La fiecare strângere a inimii, trec în artere cam 200 grame de sânge.

Arterele sunt țevile, prin cari trece sângele dela inimă în toate părțile corpului. Din inimă pleacă numai două artere: una care duce sângele dela inimă la plămâni și alta care duce sângele dela inimă în corp. Din aceasta din urmă, se desfac o mulțime de ramuri, cari împrăstie sângele la cap, la brațe, la coaste, la ficat, la splină, la stomac, la intestine și la picioare.

Iar pereții arterelor sunt frișoare de mușchi. Se pot lărgi și strâmta. Când sunt tăiate rămân deschise. Din cauza aceasta la răniri să scurge din ele foarte mult sânge.

Vinele sunt țevile cari aduc sângele la inimă. Unele aduc sângele dela plămâni la inimă și altele aduc sângele din corp la inimă. Ele fac acelaș drum ca și arterele.

Sunt inoicioase și au pe dinlauntru niște cupe în formă de cuiburi de rândunică, cari împiedecă sângele să curgă înapoi.

Vinele tăiate se turtesc și sângele nu se scurge din ele așa ușor ca și din artere.

Atât arterele cât și vinele sunt mai groase și mai largi aproape de inimă. Depărtându-se de inimă se strâmtează și se subțiază tot mai tare. Capetele subțiri de tot ale arterelor și vinelor se numesc *capilare*. Prin capilare se face legătura între artere și vine. Capilarele sunt foarte numeroase și se ramifică prin toate țesăturile corpului, așa că ori unde ai înțepa cu un ac, curge sânge.

Pe lângă capilare se găsesc în corp și alte țevișoare numite *limfatice*, cari sunt străvezii și mai subțiri decât capilarele. Ele încă se ramifică în corp alături de capilare. Adunându-se mai multe laolaltă, formează țevi mai largi, cari se varsă în vine, aproape de inimă.

Prin limfatice se scurge o materie sângeoasă numită *limfă*, în care se găsesc și materii hrănitoare luate din mâncare.

Sângele ce umblă prin inimă, artere și vine este de două feluri: roșu, curat și vânos, aproape negru încărcat cu gazul numit bioxid de carbon și alte materii rele. În jumătatea stângă a inimii se găsește numai sânge roșu, venit dela plămâni, iar în jumătatea dreaptă a inimii se găsește numai sânge vânos, adunat de prin corp. Mișcarea sângelui între inimă și plămâni se zice *circulația mică a sângelui*, iar trecerea sângelui dela inimă prin corp și din corp iarăși la inimă se zice *circulația mare a sângelui*.

Inima trebuie să bată într'una toată viața. Când bătăile inimii au încetat, viața încă s'a sfârșit. De aceea e bine, că îndată ce omul bănuiește, că inima nu-i este în rând, să meargă la doctor și să-i ceară lămuriri asupra sănătății.

Nu orice dureri în dreptul inimii

sunt semne de boală. Poate simți cineva dureri în dreptul inimii fără să-i fie bolnavă inima. Acestea dureri frecând părțile dureroase cu puțin spirt, de obicei trec repede.

Sunt însă și dureri pricinuite de diferite boale de inimă. Astfel sunt durerile ce vin din cauza *bătăilor prea repezi ale inimii*. Bolnavul respiră greu, nu poate vorbi, e palid, asudă, are mâinile seci și adeseori leșină. Cauza boalei poate să fie lipsa de sânge, beția, mâncarea prea multă, fumatul și altele.

Boala se poate vindeca, ocolind toate cauzele cari pot s'o pricinuiască.

Aprinderea pieliiței launtrice a inimii, încă poate pricinui dureri cumplite. Bolnavii cari sufer de acestea dureri, simt o greutate la piept și un fel de strângere în dreptul inimii. Scuipe sânge cu miros de usturoiu. Se umflă picioarele și mistuie greu. Li copleşte somnul și au visuri urâte.

Cauzele boalei pot să fie: guta, reumatismul, scarlatina, vărsatul, beția și altele.

Boala se desvoaltă încet și poate ținea mai mulți ani.

Bolnavii se pot vindeca, trăind cât se poate de cumpătat, iar în ce privește leacurile trebuincioase, e bine să ceară sfatul doctorului.

Ion Popu-Câmpeanu

Dela Uniunea Camerelor de Agricultură

Prețul cerealelor

Prețul grâului, în unele țări s'a urcat puțin. Prețul celorlalte cereale însă, pe piețele din toată lumea, a scăzut. Scăderea e pricinuită de recoalta prea îmbelșugată de porumb din Argentina.

Se spune, că în Argentina recoalta de porumb este așa de mare, încât întreagă lumea ar putea să fie îndestulată numai cu porumb din Argentina.

În anul 1930 în Argentina s'au însemnat cu porumb peste 5.000.000 hectare, iar recoalta se ridică la 1.120.000 vagoane. Din această cantitate numai 200.000 vagoane îi trebuie Argentinei pentru îndestulirea trebuințelor de acasă. Restul va fi vândut peste graniță. Și fiindcă Argentina face tot ce poate numai să vândă aceasta mare cantitate de porumb, e lesne de înțeles că prețul porumbului va scădea.

Prima plimbare a regelui Angliei

Cetitorii noștri își aduc aminte că regele Angliei a fost multă vreme bolnav. Când, după boala sa îndelungată, a plecat mai întâi la plimbare, s'a așezat în trăsura sa cea de gală, urmându-l călări mulțimea soldaților de gardă. Sute de mii de cetățeni stau deoparte, la marginea drumului, salutându-l cu drag.

Scăderea prețului la porumb, face să scadă și prețul altor cereale, mai ales că Rusia încă vinde cereale peste graniță.

Scăderea prețului cerealelor se simțește și la noi.

La *Brăila* prețul grâului calit. II. a scăzut cu 1000 Lei la vagon, la porumb a scăzut cu 900 Lei, la orz cu 200 Lei, la ovăs cu 500 Lei, și la secară cu 300 Lei la vagon.

La *Bălți* și la *Timișoara*, prețul grâului e mai urcat, mulțămîntă cumpărăturilor pe cari le fac morile de acolo.

În Transilvania, deși se vînd puține cereale totuși prețurile sunt ceva mai urcate ca și la *Brăila*, cauza e că multe cereale sunt întrebunțate pentru hrănirea animalelor. Din Transilvania se vînd cereale în Cehoslovacia.

În țările străine, prețul cerealelor e:

La *Chicago*, grâul s'a urcat cu 800 Lei la vagon iar porumbul a scăzut cu 1200 Lei la vagon.

La *Hamburg*, prețul grâului a scăzut cu 2500 Lei la vagon, al porumbului cu 3500 Lei la vagon și al orzului cu 3900 Lei la vagon.

La *Varșovia*, prețul grâului a scăzut cu 1200 Lei la vagon, al orzului cu 2000 Lei la vagon.

La *Viena*, prețul grâului a scăzut cu 1200 Lei la vagon.

Afară de Statele Unite, unde prețul grâului s'a urcat puțin, în toate țările, prețurile au scăzut. Scăderea e mare cu deosebire la orz și porumb.

A. B. U. Aveți o restanță de 180 Lei pe 1930.

Nicolae Muntean, Cârța. Am primit 400 Lei. Abonamentul plătit până la 15 Martie 1931. Mai aveți de plătit până la 31 Dec. 1931 încă 140 Lei.

Bădu Nicolae. Abonamentul Dv. plătit până la 31 Martie 1931.

George Fernea, ab. Nr. 1011. Mai aveți de plătit încă 90 Lei pe 1930.

Ioan Crăciun din L. Mai restăți încă 180 Lei pe 1930.

Mihailă Șușca. Abonamentul Dvs. plătit până la 31 Dec. 1930.

Câmpean Iosif Franța. — Am primit până acum suma de Lei 184. — Abonamentul pentru țări străine este de 300 Lei la an.

Ludovic Lăcătuș. Abonamentul plătit până la 1 Dec. 1931.

Am primit câte 45 Lei dela următorii: Nicolae Pavel, George Chivari, Maria Dan, Lebești Ștefan, Dișe Viorel, Popa Ioan, Nacov Ioan, Pascu Nicolae, Borșa Iacob.

Câte 90 Lei: Barb George, George Covrig, Cozmuța Ioan, George Cerghizan, Târziu Iulian, Costescu Iosif, Mihailă Mr. Lucaciu, Ioan Jibor I. M., Todor Todor, Gheorghe Lazar, Ioan Izvernariu, Petru Marian, Mureșan Alexandru, Feșnic Zaharie, Komul Câmpean, Mărginean Nistor I. P., Ioan Lungu, Nicolae Moldovan, Ioan Sabou, Dumitru Crișan, George Comșa.

Câte 100 Lei: Aron Fecete, Ionuș Pogan Lizi, Aurel Todoran, Ioan Ciorba, Filon Petărlăcean, Petru Alb, Lucaciu B. Ioan, Traian Moldovan, George Comșa, Traian Moldovan, Decean Giurca I. Onu, Mihail Lunca, Bozan Nicolae, Ioan Cărmu, Bucur Zaharie, Danci George, Pop Ioan a. P., Nicolae Sălăgean, Dumitru Covoran, Chinta George, Iosif D. Motoc, Ioan Bogdan I. I.

Câte 180 Lei: Moica Teodor, Hobișcan Constantin, Alexă Țicla, Lucreția Dumitru, Botoș Dumitru, Ioan Moldovan, Floria Dârlea, Oliman Ioan, Nicolae Cismașiu, Ilie Bucur, Roman Bârsan I. I., Leontina Tiniș, Teodor Panțer, Petru Dehelean, Gavril Filep, Iacob Toma I. V., George Vereș, Toma Megheșan, P. Anton Bisoc, Onca Petru, Achim Pițu, Ioan Crăciun, Nicoară Simion, Botoș Simion, Demeter Vasile, Terezia Moldovan, Curatoratul bisericii Șaroș, Săsărean Pavel, Andrei Puia, Ioan Stoica, George Budo, Dumitru Lup,

Macavei George, Nicolae E. Ferr, Căpălnean Titu, George Puciu, Ilie Popa I. Ioan, Stoian Petru, Betea Vașile, Stoica Coriolan, Moale Petru, Iosif Costescu, Banca Luceafărul, Ioan Muntean, Berea Sevastian, Alex. Chița, Serețean Grigore, Chira Teodor, Augustin Râșniță, Indrie Petru.

Câte 200 Lei: Nicolae Berineanțu, Vasile Tămaș, Nicolae Haplea, George Miron, Ioan și Dumitru Nistor, Constantin Georgeviciu.

Câte 300 Lei: Veliche Teodor, Baciu Vasile, Ioan Ciucure, Dumitru Varga.

Câte 360 Lei: Aron Negrușă, Mihuț Preda, Precup Ioan, Bogdan Ioan I. T., George Goloman I. G., Vasile Rusu, Vlad Nicolae.

Redactor: IULIU MAIOR.

Nr. G. 6388—1930.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziunii No. G. 6388—1930 a Judecătoriei de ocol din Blaj, în favorul reclamantului Banca Unită pt. Ind. și Hip. suc. Blaj, repr. prin avocatul Dr. Emil Pascu pentru încasarea creanței de 23.000 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 28 Aprilie 1931 oara 3 p. m. la fața locului, în comuna Tău la locuința urmăriților, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 1 vagon grâu, 2 boi, trifoi, cassă de fier, scroafă, porumb, vaci în valoare de 87.500 Lei — bani.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Blaj, la 21 Martie 1931.

1396 ss. ALEX. ȘERBAN, portărel.

No. G. 502—1931.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziunii No. G. 502—1931 a Judecătoriei de ocol din Blaj, în favorul reclamantului Banca Unită pt. Ind. și Hip. s. p. a. suc. Blaj, repr. prin avocatul Dr. Emil Pascu, pentru încasarea creanței de 16.000 Lei — bani și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 25 Aprilie 1931 ora 3 p. m. la fața locului în comuna Roșia de Secaș la locuința urmăritului, unde se vor vinde prin licitație publică: 2 vaci, 1 car pt. vite, 1 purcică, 1 coteț în valoare de 12.600 Lei — bani.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Blaj, la 25 Martie 1931.

1397 ss. ALEX. ȘERBAN, portărel.

Către iubitorii de teatru.

Mulți iubitori de teatru cer dela noi dela Librăria Seminarului piesa „Căriș pe Suru”. Și o cer cu ramburs. Însă cu ramburs nu-i bine să o ceară, fiindcă se vine prea scump. Cartea costă 5 Lei, iar rambursul de trei atăta. Mai bine este să se trimită prețul cu mandat postal și să se pună mai mult 2 Lei pentru poștă, sau 12 Lei mai mult pentru trimitere recomandată.

Cu ramburs nu se trimite.

1-5

Administrația

Cu onoare aduc la cunoștința Onoratului Public, că la data de 8 Martie 1931 am preluat MAGAZINUL COOPERATIVEI. Cu această ocazie am scăzut prețul la toate articolele din prăvălie.

Vă rog binevoitorul sprijin
OCTAVIAN DRAGEA.

Se primește și un ucenic
din familie bună.

Vasile Hoza

Magazin de ornate bisericesti. Vestiminte din cele mai bune ștufe.

Prapori de mătăsă din Damasc. Candelaebre din bronz auriu de 6 până la 24 lumini. Potire, cădelnițe, plcside, epitrafire.

Fabrică de clopote

Turnătorie de fontă și metal. La comandă fabric clopote orice mărime, din cel mai bun material, cu garanție de 50 ani și se află în depozit de ori ce mărime

Prețurile cele mai solide.

VASILE HOZA

Sibiu, Piața Prințul Carol Nr. 14

1837 8-3

WILHELM OBERTH

„CURTEA DE FIER”

cel mai mare magazin de fierărie din Blaj

Oferă cu prețuri foarte reduse: Pluguri, mașini de sămănat și săpat, fiere și capete de pluguri, sape și coase, sârmă ghimpată, mașini de stropit via, etc.

Tot felul de fier Traverse, fier pentru beton armat, ciment, gibs, trestie pentru structură. — Tot felul de uleiuri pentru mașini și mori.

Pentru tâmplari: tot fel de fierărie la ferestri, uși, sticlă pentru ferestri, vopselele gata și negata, firnaisuri, terpetin și tot fel de lacuri, mobile de fier și scaune de lemn îndoit.

Rog a încerca odată. — Facem și ușurință de plată.

„CURTEA DE FIER”
WILHELM OBERTH — BLAJ.

(1394) 2-?